

БУЛГАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Булган сумын 2022 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БУА-2023/05/НА-СА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn	Дарга, тэргүүлэх аудитор: Б.Эрдэнэ Утас: 70342580	Цахим хаяг: erdeneb@audit.gov.mn
Булган аймаг 2023 он	Аудитын менежер: Ж.Энхцоодол Утас: 70342716	Цахим хаяг: enhtsoodolj@audit.gov.mn
	Аудитор: А.Сувдаа Утас: 70342495	Цахим хаяг: suvdaaa@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БУЛГАН АЙМГИЙН ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Анхлагчдын өргөн чөлөө 1-120,
Жаргалант баг, Булган сум, Булган аймаг, 63082
Утас/Факс:7034-2580
E-mail:bulgan@audit.gov.mn

2023.03.24 № 301
танай _____ ны № _____ т

БУЛГАН СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГА П.НӨХӨРЛӨЛБАЯР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Булган сумын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Булган сумын 2022 оны оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовн баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторовн ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотойгоор санхүүгийн нэгдсэн тайлангаар авлагыг 255.7 сая төгрөг буюу 18.6 хувь, өглөгийг 138.8 сая төгрөг буюу 88.8 хувь барагдуулж, батлагдсан төсвөөс зардлыг 313.9 сая төгрөгөөр хэмнэж ажилласан байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант хугацаанд Ерөнхий боловсролын сургууль, Сургуулийн өмнөх боловсрол, Эрүүл мэндийн төв, Соёлын төвийн байгууллагын тайланг нэгтгэхэд

D:/bichighereg/2023A4toot

006000302

системийн бодлогын өөрчлөлт орсонтойгоор эдгээр байгууллагын тогтмол зардал нэгдсэн тайланд хамрагдсанаар өмнөх оноос эдийн засгийн гол үзүүлэлтүүдэд нөлөө бүхий өөрчлөлт орсон байна.

Булган сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогыг 155.0 сая төгрөгөөр төлөвлөж гүйцэтгэлээр бүрэн биелүүлсэн байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Булган сумын Засаг дарга нь аймгийн Засаг даргатай хамтран ажиллах гэрээг байгуулж 2022 онд гүйцэтгэлийн биелэлт 85.0 хувиар дүгнэгджээ.

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад тусгай сангуудын дансны бичилтийг НБББББ-ыг мөрдөөгүй, авлагыг хугацаагаар нь богино болон урт хугацаат авлагаар ангилж, санхүүгийн тайланг үнэн зөв илэрхийлээгүйгээс бодитой мэдээллээр хэрэглэгчдийг хангаж чадахгүй эрсдэл үүсэж байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй. Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.ЭРДЭНЭ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,630,320.20	1,901,940.64
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	310,999.66	559,490.03
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	310,999.66	559,490.03
31210	Төгрөг	310,999.66	559,490.03
31211	Төрийн сангийн харилцах	310,730.56	556,042.99
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	269.10	3,447.04
33	АВЛАГА	1,376,612.96	1,120,941.19
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	12,381.45	65.35
33500	Бусад авлага	1,364,231.51	1,120,875.85
33510	Байгууллагаас авах авлага	350,887.64	116,827.31
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	1,013,343.87	1,004,048.54
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	942,707.58	221,509.42
35100	Түүхий эд материал	108,775.13	108,971.34
35110	Тусгай зориулалттай материал	93,174.31	62,095.84
35130	Эм боох материал	15,600.82	46,875.50
35400	Хангамжийн материал	828,337.45	112,538.08
35410	Бичиг хэргийн материал	13,484.15	5,315.93
35420	Аж ахуйн материал	390,867.07	65,286.47
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	50,380.13	14,620.09
35440	Түлш, шатах тослох материал	6,720.89	345.73
35450	Барилгын засварын материал	52,913.89	5,323.86
35460	Хүнсний материал	45,084.20	-
35470	Бусад хангамжийн материал	268,887.11	21,646.01
35600	Мал амьтад	5,595.00	-
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	28,925,877.55	11,395,561.04
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	28,925,877.55	11,395,561.04
39200	Биет хөрөнгө	26,249,676.65	9,914,491.73
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	19,636,116.89	4,477,626.55
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,024,537.52)	(791,128.54)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	814,550.90	865,696.62
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(356,130.85)	(438,800.08)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	2,527,489.65	1,487,962.43
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(902,784.51)	(656,929.26)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	1,212,145.93	445,642.66
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(696,308.18)	(364,407.72)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	3,447,223.23	3,525,874.60
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(655,847.66)	(1,398,284.31)
39211	Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж	388.89	388.89
39212	Хуримтлагдсан элэгдэл	(268.98)	(356.48)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	771,354.95	771,354.95
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	3,356,399.75	3,083,015.23
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(985,374.94)	(1,093,163.81)
39217	Ном	105,259.11	-
39300	Биет бус хөрөнгө	2,676,200.90	1,481,069.31
39301	Програм хангамж	32,372.36	6,250.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(11,442.69)	(2,928.75)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	2,655,271.23	1,477,748.06
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	31,556,197.74	13,297,501.68
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	84,595.48	8,831.32
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	84,595.48	8,831.32
41300	Өглөг	84,595.48	8,831.32
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	7,678.37	103.34
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	5,144.81	0.02

41360	Бусад өглөг	71,772.29	8,727.97
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	71,174.19	8,015.59
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	598.10	33.90
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	-	120.69
41364	НДШ-ийн өглөг /ТӨҮГ/	-	557.78
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	31,471,602.27	13,288,670.36
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	31,471,602.27	13,288,670.36
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	11,957,835.44	5,815,760.85
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	11,957,835.44	5,815,760.85
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	10,291,804.70	6,765,746.84
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	9,950,329.19	24,870,855.42
51220	Тайлант үеийн үр дүн	341,475.50	(18,105,108.58)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	9,221,962.12	707,162.66
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	31,556,197.74	13,297,501.68

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	16,022,705.71	7,299,846.87
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	739,188.35	4,035,368.30
110	Орлогын албан татвар	516,863.22	3,591,316.10
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	516,863.22	3,591,316.10
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	-	3,220,848.08
110002	Үйл ажиллагааны орлого	115,233.04	111,791.09
110003	Хөрөнгийн орлого	371,655.84	230,387.14
110008	Шууд бус орлого	29,974.34	28,289.79
113	Хөрөнгийн албан татвар	18,790.16	229,396.96
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	-	205,452.76
113002	Бууны албан татвар	5,840.14	6,079.50
113004	Малд ногдуулах албан татвар	12,950.02	17,864.70
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	203,534.97	214,655.23
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	187,702.86	192,830.33
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	111,772.80	109,934.86
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	3,290.00	4,500.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	72,640.06	78,395.47
1181	Газрын төлбөр	9,784.55	21,411.51
118101	Газрын төлбөр	9,784.55	21,411.51
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	6,047.56	413.39
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	3,904.39	413.39
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	2,143.17	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,395,093.05	2,056,020.23
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,359,193.05	2,055,024.90
120002	Хүүгийн орлого	224,423.65	595.00
120003	Торгуулийн орлого	-	296,266.56
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	435,521.34	953,495.44
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	393,100.65	671,100.36
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	28,842.84	282,395.07
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	13,577.86	-
120009	Бусад орлого	1,130.00	7,048.35
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	1,024,080.14	568,269.82
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	674,037.92	229,349.74
122	Тусламжийн орлого	35,900.00	995.34
122001	Хандив тусламж /дотоод/	35,900.00	995.34
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	12,888,424.31	1,208,458.34

1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	7,844,460.50	-
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	7,844,460.50	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	415,261.62	798,101.94
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	332,130.66	785,677.72
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	33,416.30	2,811.64
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	49,714.66	9,612.58
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	4,238,237.89	291,904.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	3,129,084.41	-
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	63,332.18	-
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	870,952.60	-
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	174,868.70	291,904.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	390,464.30	118,452.40
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	390,464.30	118,452.40
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	15,498,745.02	7,845,081.19
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	15,498,745.02	7,845,081.19
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	13,096,153.51	7,581,702.56
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	6,384,857.78	1,323,049.77
210101	Үндсэн цалин	4,094,462.47	1,094,577.25
210102	Нэмэгдэл	1,554,254.65	98,733.13
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	173,037.92	30,775.57
210104	Урамшуулал	412,713.88	39,155.03
210105	Гэрээт ажлын хөлс	150,388.85	59,808.79
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	830,612.71	161,051.12
210201	Тэтгэврийн даатгал	589,605.64	120,514.92
210202	Тэтгэмжийн даатгал	61,360.27	10,336.34
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	50,095.87	8,280.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	11,737.10	1,991.60
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	117,813.83	19,928.26
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,401,393.20	2,001,820.46
210301	Гэрэл, цахилгаан	68,709.04	102,490.29
210302	Түлш, халаалт	1,241,237.74	1,721,784.92
210303	Цэвэр, бохир ус	91,446.41	165,045.24
210304	Байрны түрээс	-	12,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	117,882.45	95,407.46
210401	Бичиг хэрэг	21,495.31	15,957.80
210402	Тээвэр, шатахуун	30,146.60	32,789.49
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	12,547.74	7,198.27
210404	Ном, хэвлэл	681.88	271.75
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	16,488.28	7,757.64
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	23,524.45	16,604.21
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	1,027.05	-
210408	Бараа материал акталсны зардал	11,971.15	14,828.30
2105	Нормативт зардал	170,781.66	197,938.15
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	3,483.38	190,395.05
210502	Хоол, хүнс	154,218.78	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	13,079.50	7,543.10
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	94,430.86	136,330.88
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	76.00	1,430.00
210602	Тавилга	50.00	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	80.00	-
210604	Урсгал засвар	94,224.86	134,900.88

2107	Томилолт, зочны зардал	4,299.60	10,739.23
210702	Дотоод албан томилолт	4,299.60	10,739.23
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	922,075.47	1,354,637.94
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	917,402.44	1,351,800.76
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	980.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	344.60	392.35
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	313.75	486.06
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	121.00	55.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,450.00	-
210807	Газрын төлбөр	443.68	681.47
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	242.30
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,169,819.78	2,300,727.57
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,881,682.06	486,534.40
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	17,660.74	17,790.96
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	1,270,476.99	1,796,402.22
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,402,591.51	263,378.63
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	43.60	154,970.20
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	43.60	154,970.20
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	206,477.59	94,528.90
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	9,660.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	135,548.29	34,703.83
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	29,949.90	37,911.60
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	40,979.40	12,253.47
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,796,155.54	13,879.53
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,730,338.70	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	63,995.59	-
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,821.26	13,879.53
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	399,914.77	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	399,914.77	-
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	523,960.69	(545,234.32)
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	2,940.00	-
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	2,940.00	-
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	185,425.18	17,559,874.26
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	88,225.34	5,173.75
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	340.00	-
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	-	16,528,889.49
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	-	731,736.41
225012	Хөрөнгө оруулалтаар бэлтгэгдсэн шилжүүлэх зориулалтай хөрөнгийн зардал	96,859.84	294,074.60
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	341,475.50	(18,105,108.58)

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

					/мянган төгрөгөөр/
Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	11,957,835.44	9,270,292.56	9,901,998.76	31,130,126.76
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	48,330.44	48,330.44
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	11,957,835.44	9,270,292.56	9,950,329.19	31,178,457.20
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	(48,330.44)	-	(48,330.44)
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	-	-	-	-
6	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
7	Өмчид гарсан өөрчилөлт	-	-	-	-
8	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
9	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	341,475.50	341,475.50
10	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	11,957,835.44	9,221,962.12	10,291,804.70	31,471,602.27
11	2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	11,957,835.44	9,221,962.12	10,291,804.70	31,471,602.27
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	(6,142,074.59)	(8,514,214.49)	14,579,050.73	(77,238.36)
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	5,815,760.85	707,747.63	24,870,855.42	31,394,363.91
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	(584.97)	-	(584.97)
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	-	-	-	-
16	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
17	Өмчид гарсан өөрчилөлт	-	-	-	-
18	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
19	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(18,105,108.58)	(18,105,108.58)
20	2022 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	5,815,760.85	707,162.66	6,765,746.84	13,288,670.36

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	14,138,301.14	6,685,668.14
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	739,188.35	4,035,368.30
110	Орлогын албан татвар	516,863.22	3,591,316.10
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	516,863.22	3,591,316.10
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	-	3,220,848.08
110002	Үйл ажиллагааны орлого	115,233.04	111,791.09
110003	Хөрөнгийн орлого	371,655.84	230,387.14
110008	Шууд бус орлого	29,974.34	28,289.79
113	Хөрөнгийн албан татвар	18,790.16	229,396.96
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	-	205,452.76
113002	Бууны албан татвар	5,840.14	6,079.50
113004	Малд ногдуулах албан татвар	12,950.02	17,864.70
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	203,534.97	214,655.23
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	187,702.86	192,830.33
118001	Улсын тэмдэгийн хураамж	111,772.80	109,934.86
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	3,290.00	4,500.00
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	72,640.06	78,395.47
1181	Газрын төлбөр	9,784.55	21,411.51
118101	Газрын төлбөр	9,784.55	21,411.51
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	6,047.56	413.39
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	3,904.39	413.39
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	2,143.17	-
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	690,983.58	1,338,179.97
120	Нийтлэг татварын бус орлого	655,383.58	1,337,472.97
120002	Хүүгийн орлого	224,423.65	595.00
120003	Торгуулийн орлого	-	296,266.56
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	429,829.93	1,038,852.37
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	401,268.41	1,034,081.37
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	28,561.53	4,771.00
120009	Бусад орлого	1,130.00	1,759.04
122	Тусламжийн орлого	35,600.00	707.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	35,600.00	707.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	12,708,129.21	1,312,119.87
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	7,844,460.50	-
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	7,844,460.50	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	421,576.52	798,101.94
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	333,220.06	785,677.72
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	45,469.96	2,811.64
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	42,886.50	9,612.58
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	4,238,237.89	291,904.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	3,129,084.41	-
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	63,332.18	-
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	870,952.60	-
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	174,868.70	291,904.00

1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	203,854.30	222,113.93
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	203,854.30	222,113.93
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	13,404,163.37	5,623,415.81
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	13,404,163.37	5,623,415.81
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	10,906,864.17	5,357,042.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	6,385,407.40	1,319,689.61
210101	Үндсэн цалин	3,997,647.06	1,096,421.03
210102	Нэмэгдэл	1,630,057.57	96,470.24
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	182,840.41	26,879.57
210104	Урамшуулал	423,113.39	40,109.99
210105	Гэрээт ажлын хөлс	151,748.96	59,808.79
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	832,627.54	160,493.33
210201	Тэтгэврийн даатгал	589,379.59	119,957.13
210202	Тэтгэмжийн даатгал	61,589.66	10,336.34
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	50,653.08	8,280.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	11,927.23	1,991.60
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	119,077.98	19,928.26
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,404,142.89	2,005,345.46
210301	Гэрэл, цахилгаан	70,096.08	102,490.29
210302	Түлш, халаалт	1,253,606.24	1,725,309.92
210303	Цэвэр, бохир ус	80,440.57	165,045.24
210304	Байрны түрээс	-	12,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	98,418.29	78,107.51
210401	Бичиг хэрэг	15,240.16	15,553.78
210402	Тээвэр, шатахуун	15,768.36	26,910.19
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	12,613.47	8,131.49
210404	Ном, хэвлэл	814.58	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	21,182.53	8,427.39
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	32,799.19	19,084.66
2105	Нормативт зардал	207,731.06	157,267.81
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,065.39	149,366.21
210502	Хоол, хүнс	173,788.35	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	31,877.33	7,901.60
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	123,614.40	143,340.13
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	44,794.78	3,068.70
210602	Тавилга	1,028.62	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	80.00	-
210604	Урсгал засвар	77,711.00	140,271.43
2107	Томилолт, зочны зардал	4,299.60	10,739.23
210701	Гадаад албан томилолт	-	2,551.30
210702	Дотоод албан томилолт	4,299.60	8,187.93
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	939,599.48	1,282,764.15
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	934,926.46	1,277,220.62
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	980.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	344.60	392.35
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	313.75	486.06
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	121.00	55.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,450.00	-
210807	Газрын төлбөр	443.68	681.47
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	-	242.30
210816	Татварын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	-	2,706.35
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	911,023.52	199,294.78
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	859,853.12	176,615.21
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	51,170.39	22,679.57

213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	2,497,299.20	266,373.81
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	96,859.84	154,970.20
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	96,859.84	154,970.20
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	204,369.04	94,524.08
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	9,630.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	133,483.09	34,703.83
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	29,949.90	37,911.60
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	40,936.05	12,278.65
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,796,155.54	16,879.53
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,730,338.70	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	63,995.59	-
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,821.26	16,879.53
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	399,914.77	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	399,914.77	-
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	734,137.77	1,062,252.33
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	235,370.07	492,467.18
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	235,370.07	492,467.18
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	235,370.07	492,467.18
223001	Бусад хөрөнгө	16,400.00	291,074.60
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	218,970.07	201,392.58
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(235,370.07)	(492,467.18)
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	(456,053.95)	(321,294.79)
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	456,053.95	321,294.79
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	456,053.95	321,294.79
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	42,713.74	248,490.36
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	268,285.92	310,999.66
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	310,999.66	559,490.03

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	5,074,815.00	4,760,882.32
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,201,074.50	4,148,512.92
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,951,820.20	3,907,628.64
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	880,354.10	865,677.67
210101	Үндсэн цалин	645,462.20	649,672.09
210102	Нэмэгдэл	112,404.30	96,470.24
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	21,118.00	19,616.57
210104	Урамшуулал	31,037.30	40,109.99
210105	Гэрээт ажлын хөлс	70,332.30	59,808.79
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	108,331.20	105,629.24
210201	Тэтгэврийн даатгал	74,190.40	72,834.21
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,672.40	8,401.05
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,934.20	6,731.76
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,689.60	1,604.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,844.60	16,057.68

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,994,098.70	1,993,673.48
210301	Гэрэл, цахилгаан	101,796.90	100,877.32
210302	Түлш, халаалт	1,716,860.20	1,715,270.92
210303	Цэвэр, бохир ус	162,941.60	165,025.24
210304	Байрны түрээс	12,500.00	12,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	43,139.10	43,095.58
210401	Бичиг хэрэг	8,499.80	8,639.08
210402	Тээвэр, шатахуун	19,016.80	18,742.63
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,650.00	6,575.98
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	7,472.50	7,658.89
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,500.00	1,479.00
2105	Нормативт зардал	2,750.00	2,749.10
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,750.00	2,749.10
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	104,483.30	104,481.34
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	34,548.50	34,548.50
210604	Урсгал засвар	69,934.80	69,932.84
2107	Томилолт, зочны зардал	7,804.00	6,514.63
210702	Дотоод албан томилолт	7,804.00	6,514.63
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	644,649.80	620,092.66
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	643,095.60	618,727.81
210803	Даатгалын үйлчилгээ	397.60	318.10
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	373.60	341.75
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	133.00	55.00
210807	Газрын төлбөр	650.00	650.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	166,210.00	165,714.95
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	152,010.00	151,885.02
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,200.00	13,829.93
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	249,254.30	240,884.28
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	154,970.20	154,970.20
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	154,970.20	154,970.20
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	94,284.10	85,914.08
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	5,000.00	5,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	43,072.50	34,703.83
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	37,911.60	37,911.60
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	8,300.00	8,298.65
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	373,740.50	291,074.60
223001	Бусад хөрөнгө	373,740.50	291,074.60
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	500,000.00	321,294.79
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	500,000.00	321,294.79
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	5,074,815.00	4,776,301.80
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	4,246,984.60	4,408,520.10
320001	Орон нутгийн төсвөөс	3,955,080.60	4,116,616.10
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	291,904.00	291,904.00
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	827,830.40	367,781.69
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	523,300.00	364,665.69
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	20,000.00	3,116.00
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	284,530.40	0.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	52,986.60
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	68,706.08
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	347.00	109.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	3.00	3.00
610001	Төсвийн байгууллага	3.00	3.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	172.00	53.00
620001	Удирдах ажилтан	11.00	11.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	19.00	19.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	142.00	23.00

65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	172.00	53.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	14.00	14.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	149.00	30.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	9.00	9.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	798,101.94
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	798,101.94
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	777,742.41
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,757.44
210401	Бичиг хэрэг	60.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,697.44
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	721,661.78
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	721,661.78
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	53,323.20
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	53,323.20
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	20,359.53
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,480.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,480.00
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	16,879.53
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	16,879.53
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	798,101.94
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	798,101.94
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	785,677.72
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	2,811.64
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	9,612.58

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 1,314.4 мянган төгрөгийн 4 зөрчил¹ илэрснээс, 1,314.4 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, хариуцлага тооцох 1 албан шаардлага, 2 зөвлөмж өгч ажиллаа.

Төсвийн шууд захирагчийн хүрээнд аудитаар нийт 328,043.1 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 113,167.1 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 12,919.2 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 198,363.1 мянган төгрөгийн албан шаардлага хүргүүлж, 20,477.6 мянган төгрөгийн зөвлөмж өгсөн байна.

3.1 Төлбөрийн акт

Сумын ИТХ-ын тогтоолоор малын тоо толгойн албан татварыг тогтоосон, 2021 оны жилийн эцсийн малын тоо толгойгоор тооцож үзэхэд 39,985.2 мянган төгрөгийн татварыг төсөвт төвлөрүүлэхээр байгаа боловч орон нутгийн орлогод 38,670.8 мянган төгрөгийг төлөвлөн баталсан, дутуу төлөвлөсөн 1,314.4 мянган төгрөгийн татварыг дутуу төвлөрүүлсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2-д "Бүх шатны төсвийн захирагч төсвийн хэрэгжилтийн талаар дараах үүрэг хүлээнэ:", 41.2.1-д "хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх;" гэсэн заалтуудыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

3.2 Албан шаардлага

ХХС, ОНХС-гийн санхүүгийн тайланг гаргахдаа холбогдох НБББББ-д заасны дагуу тайлагнаагүй, өмнөх аудитаар өгсөн албан шаардлагыг биелүүлж ажиллаагүй мөн тус сангуудын тушаал шийдвэрийг шилэн дансны нэгдсэн системд байршуулаагүй, алдааг давтан гаргасан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.4-т "4.4. Энэ хуулийн 4.1.3-т заасан стандартыг Төсвийн тухай хуулийн 4.1.34-т заасан байгууллага мөрдөнө", 8 дугаар зүйлийн 8.2-т "Энэ хуулийн 4.4-т заасан байгууллага нь Төсвийн тухай хуулийн 26.3-т нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргана", 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах", Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.8-д "бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр", Төрийн аудитын тухай хуулийн 42 дугаар зүйлийн 42.1-д "Энэ хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан этгээд, хүчин төгөлдөр болсон албан шаардлага, төлбөрийн актыг хугацаанд нь биелүүлээгүй, аудитын үйл ажиллагаанд саад учруулсан, санхүүгийн тайлангийн аудитаар сөрөг дүгнэлт авсан, хуулиар хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан, албан үүргээ биелүүлээгүй, албан тушаалын бүрэн эрхээ хэтрүүлсэн нь аудитаар илэрсэн бол тухайн албан хаагчид сахилгын шийтгэл ногдуулах үндэслэл болно" гэж заасны дагуу холбогдох албан тушаалтанд сахилгын хариуцлага тооцуулах албан шаардлага өгөх

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Эрх үүрэгтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Сумын 2022 оны төсвийг батлахдаа "төсвийн эрх захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үд дүн"-г батлаагүй нь Төсвийн тухай хуулийн 22.6.4, Сангийн сайдын 7.1.3, 7.5.6-д заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Эрх бүхий байгууллагад тухайн жилд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнг дэвшүүлэн батлуулж, үнэлүүлэх ажлыг зохион байгуулах

2.Дотоод хяналттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Тайлант онд байгууллагын үйл ажиллагаа, чанар хүртээмж, өмч хөрөнгөтэй холбоотой дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулаагүй нь ЗГ-ын 2011 оны 311 тогтоолоор баталсан "Аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах нийтлэг журам" байгууллагын дотоод хяналт шалгалт хийх журмын дагуу төлөвлөгөөнд тусгасан ажил бүрээр удирдамж, төлөвлөгөө боловсруулан ажиллаагүй, төсвийн шууд захирагчдын илэрсэн алдаа зөрчилд дүн шинжилгээ хийгээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Байгууллагын үйл ажиллагаа, чанар хүртээмж, өмч хөрөнгөтэй холбоотой дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах, аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчилд дүн шинжилгээ хийх, давтан гаргахгүй байхад анхаарах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 09 дүгээр сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/сая.төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ЗДТГ	2	8.03	0	-	2	8.03	2	8.03	0	-	0	-
ИТХ	2	15.85	0	-	2	15.85	2	15.85	0	-	0	-
СДОА	1	11.99			1	11.99	1	11.99				
ТҮА	1	77.30			1	77.30	1	77.30				
Дүн	6	113.17	0	-	6	113.17	6	113.17	0	-	0	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая.төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
ЗДТГ	5	14.66	2	1.22	3	13.44	0	-				
ИТХ	2	16.55	1	8.17	1	8.37	0	-				
СДОА	2	0.33		-	1	0.33	1	-				
ТҮА	6	23.79	2	3.04	1	12.50	3	8.25				
"Цоожэд" ӨЭМТ	4	2.07	2	0.34	1	1.73	1	-				
"Эмийн цэцэглэн" ӨЭМТ	2	1.77	1	0.15	1	1.62		-				
ХХС	5	14.74			2	8.87	3	5.87				
ОНХС	3	157.86			2	151.50	1	6.36				
ТТЗ	4	1.31	1	1.31			2	-	1	-		
Дүн	33	233.07	9	14.23	12	198.36	11	20.48	1	-	0	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая.төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
ЗДТГ	1	2,987.95	0	-	1	2,987.95	0	-
ИТХ	1	332.71	0	-	1	332.71	0	-
ТҮА	1	6.21			1	6.21		
"Цоожэд" ӨЭМТ	1	-					1	-
"Эмийн цэцэглэн" ӨЭМТ	1	-					1	-
Дүн	5	3,326.87	0	-	3	3,326.87	2	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
ЗДТГ	1	1.15	0	-	1	1.15	0	-
Дүн	1	1.15	0	-	1	1.15	0	-
Нийт дүн	6	3,328.01	0	-	4	3,328.01	2	-